

Rok 1453 jako otázka

Poslední léta Byzance

29. 5. 1453

Mehmed II. dobyl Konstantinopol

1460

Pád morejského despotátu

1461

Zánik trapezuntského císařství

Stárnoucí svět Romanie

1261

Pád latinského císařství, nástup
Palailogvců
(Michal VIII. Palailogos)

Spory se Západem

války s Karlem I. z Anjou (1267–1282)

„Drahá“ spojení

Janov (odstoupení Galaty a Pery)
Benátky (obchodní čtvrť)
Aragon

1274

Lyonská unie

Vnitřní rozklad

1303

„Katalánská kompanie“

Nevyplacený žold, v letech

1311–1388 ovládala střední Řecko

1322–1328

První vnitřní válka

1342–1354

Druhá vnitřní válka

1326–1337

Osmani dobývají byzantské državy v Malé Asii

1354

Vylodění Turků v Evropě

1365

Dobytí Hadrianopole

1373

Byzanc se zavázala k odvádění vazalského poplatku

Hospodářský úpadek

- Rostoucí dluhy u italských měst
(Janov, Benátky, Ancona, Florencie)
- Pachty, obchodní kolonie

1347–1349

Černá smrt (až jedna třetina obyvatelstva)
Vylidnění venkovských oblastí

Pokles příjmů

1347: korunovace císaře Jana VI. Palailoga

Byzanc na konci časů

1393

První obléhání (Bajeziid II.)

1396

Porážka u Nikopole

1399–1402

Jízda císaře Manuela II.

1402

Vpád Timura Lenka

1422

Druhé obléhání (Murad II.)

1439

Florentská unie

1444

Porážka u Varny

1449–1453

Konstantin XII.

1451–1481

Mehmed II.

Zrod nové moci:

Smlouvy s Florencií, Benátkami,
Janovem

Zrada nebo spojení z nouze?

Program:

1. Úvod do problematiky, základní literatura, způsob ukončení
2. Rok 1453: Pád mrtvé civilizace?
3. Rok 476 aneb Historikové o sobě
4. Dlouhé počátky stolce sv. Petra
5. Říše jedna nebo dvě?
6. Kláštery, biskupství a patriarcháty
7. Christianizace Slovanů
8. Křesťané a islám
9. Velký rozkol
10. Křížové výpravy
11. Pobaltská otázka
12. Mongolský vpád
13. Krize pozdního středověku

Požadavky:

- Kredity budou uděleny na základě písemného testu, který bude obsahovat dvě otázky:
- Anotaci na dílo ze seznamu doporučené literatury a odpovědi na otázku z programu přednášek.
- Písemný test bude proveden formou písemné klauzurní práce, která bude zadána v pravidelné výuce 17. prosince 2024.

Doporučená literatura:

- Christopher BROOKE, Evropa středověku v letech 962–1154, Praha 2006.
- Roger COLLINS, Evropa raného středověku 300–1000, Praha 2006.
- Růžena DOSTÁLOVÁ, Byzantská vzdělanost, Praha 2003.
- Georges DUBY, Tři řády, Praha 2008.
- Georges DUBY, Věk katedrál. Umění a společnost 980–1420, Praha 2002.
- Aaron GUREVIČ, Kategorie středověké kultury, Praha 1978.
- Denys HAY, Evropa pozdního středověku 1300–1500, Praha 2010.
- LeGOFF, Jacques, Kultura středověké Evropy, Praha 1991 (více vydání).
- Hans Eberhard MAYER, Dějiny křížových výprav, Praha 2013.
- Miloš MENDEL, Muslimové a jejich svět : o víře, zvyklostech a smýšlení vyznavačů islámu, Praha 2016.
- John H. MUNDY, Evropa vrcholného středověku 1150–1300, Praha 2008.